

Global Support Local Knowledge

Аудиторлик Ташкилоти
**«NAZORAT
AUDIT»**

20 МАРТ 2020 ЙИЛ

**Аудиторлик
Хисоботи**

**«Қорақалпоқ
худудий электр
тармоқлари
корханаси»
акциядорлик
жамияти**

**2019 йил
якуни бўйича**

«NAZORAT-AUDIT» AUDITING COMPANY

Address: 11/2, Gospital Area, Mirabad district, Tashkent city, STIR 202884570
tel: +998 98 366 23 01, fax: +998 78 150 23 01, email: ltid_nazorat-audit@mail.ru, web: www.nazorat.uz

**«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» Акциадорлик
Жамиятининг 2019 йил якуни бўйича тузилган молиявий ҳисоботига ижобий
фикр билдирилган**

АУДИТОРЛИК ХУЛОСАСИ

**«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» АЖ таъсисчилари ва
раҳбариятига**

Аудиторлик ташкилоти тўғрисида маълумот:

ООО «NAZORAT-AUDIT»

Ўзбекистон Республикаси. Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Госпитал кучаси 11/2.
Телефон: 95-144-74-55, Факс: +998 71 150 23 01. Юридик шахсни давлат рўйхатидан
ўтказиш тўғрисида гувоҳнома: Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги
томонидан 11.12.2007 йилда № 545 рўйхатдан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 28.07.2008 йилда берилган
«Барча ҳўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текшириуви»ни ўтказиш
бўйича аудиторлик фаолиятини амалган оширишга рухсат берувчи -серия АФ №
000067 Лицензияга эга.

Хисоб рақами: 20208000604007713001 ЧЗАКБ «DAVR-BANK» Чиланзар булими,
МФО-01046, СТИР 202884570, ОКЭД 69202. email: ltid_nazorat-audit@mail.ru , web:
www.nazorat.uz.

Аудиторлик ташкилоти директори: Назаров Баходир Нематович САР, Ўзбекистон
Республикаси Молия Вазирлиги томонидан 2014 йил 26 апрел куни берилган №
05207-сонли «Аудитор малака сертификати»

Аудиторлик текшируви ўтказилаётган корхона тўғрисида маълумот:

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» АЖ

Ўзбекистон Республикаси, Қорақолпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри,
Дизел кўчаси, 1 уй.

Юридик шахсни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида гувоҳнома
Қорақолпоғистон Республикаси, Нукус шаҳар Хокимлиги ҳузуридаги
Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан
05.12.2014 йилда №63 сонли тартиб рақами билан рўйхатдан ўтган ва №76
сонли гувоҳнома берилган.

Хисоб рақами АТБ Нукус шаҳри «Ўзсаноатқурулишбанк» ҚҚ минтақавий
филиали Х/р 20210000700314531001, МФО 00638 СТИР: 200357207, ОКЭД 11170
Жамият бошқаруви раиси: З.Т.Керимзатов.

Асосий фаолият тури: Республикада фаолият кўсатаётган корхона,
ташкилотлар ва ҳудудда яшовчи аҳолига шартнома асосида электр
энергияси етказиб беришни амалга ошириш.

Мен, масъулияти чекланган жамият шаклидаги «NAZORAT-AUDIT» аудиторлик ташкилотининг аудитори Пирназаров Бахром Султанович, Ўзбекистон Республикаси молия вазирлиги томонидан 29.09.2017 йилда берилган № 05517 сонли «Аудитор малака сертификати», аудиторлик ташкилоти билан «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамияти ўртасида 14.08.2019 йилда тузилган 95/33-19-сонли шартномага асосан «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамиятининг 01.01.2019 йилдан 31.12.2019 йилгача бўлган даври учун тузилган ва раҳбарият томонидан 20.02.2019 йилда тасдиқланган «Корхона баланси» – форма № 1, «Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисобот» – форма № 2, «Пул оқимлари тўғрисидаги Ҳисобот» 4-шакл, «Ўз сармояси тўғрисидаги Ҳисобот» - 5-шаклларида иборат молиявий ҳисоботининг ишончлилигини мажбурий аудиторлик текширувидан ўтказдим.

Хўжалик юритувчи субъект раҳбариятининг жавобгарлиги

Хўжалик юритувчи субъект раҳбарияти бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ молиявий ҳисоботнинг тайёрланиши ва ҳаққонийлиги, ҳамда ички назорат тизими учун жавобгардир.

Аудиторлик ташкилотининг жавобгарлиги

Аудиторлик ташкилотининг жавобгарлиги ўтказилган аудиторлик текширувига асосан ушбу молиявий ҳисобот юзасидан фикр билдиришдан иборат.

Биз «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамиятининг илова қилинган молиявий ҳисоботини аудиторлик текширувидан ўтказдик. Аудиторлик текшируви молиявий ҳисобот ва бошқа молиявий ахборотлар барча муҳимлилик жиҳатлари бўйича бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқлиги ва ҳаққонийлигини баҳолашдан иборат.

Биз аудиторлик текширувини Аудиторлик фаолиятининг миллий стандартларига мувофиқ ўтказдик. Ушбу стандартлар молиявий ҳисобот жиддий бузиб кўрсатишларга эга эмаслигига етарли даражадаги ишончга эга бўлишни таъминловчи аудиторлик текширувини режалаштиришни ва ўтказишни тақозо этади.

Аудиторлик текшируви аудиторлик далилларини олишга йўналтирилган аудиторлик амалларини ўтказишни ўз ичига олади. Аудиторлик амалларини танлаш бизнинг мулоҳазаамизнинг предмети ҳисобланади.

Аудиторлик текшируви давомида олинган аудиторлик далиллари молиявий ҳисобот ишончлилиги тўғрисида фикр билдириш учун етарлича асослар беради деб ҳисоблаймиз.

Ижобий фикр

Бизнинг фикримизча хўжалик юритувчи субъект «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамиятининг 2019 йил 31 декабрь ҳолатидаги молиявий ҳисоботи барча муҳимлилик жиҳатлари бўйича унинг молиявий ҳолатини ва молиявий-хўжалик фаолияти натижаларини ҳаққоний акс эттиради ва бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ келади.

Хулоса тузилган сана: «25» март 2020 йил.

МЧЖ шаклидаги «NAZORAT-AUDIT»
Аудиторлик ташкилоти директори:

Аудитор:

Б.Н.Назаров.
Б.Н.Назаров.

Б.С.Пирназаров.
Б.С.Пирназаров.

I. КИРИШ ҚИСМИ

Аудиторлик ташкилоти реквизитлари:

Аудиторлик ташкилотининг тўлиқ номи	МЧЖ «NAZORAT-AUDIT» Аудиторлик ташкилоти
Юридик манзили ва телефон рақамлари	Тошкент шаҳри, Госпитал даҳаси 11/2, тел: +99895 1447455, тел/факс: +99871 1502301
Давлат томонидан рўйхатдан ўтган гувоҳнома	Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 11.12.2007 йилда №545 сонли гувоҳномаси билан рўйхатдан ўтказилган.
Аудиторлик фаолияти лицензияси	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан 11 апрел 2019 йилда берилган барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувини ўтказишга рухсат берувчи 00811-сонли Лицензия.
Банк реквизити	Х/р 20 208 000 604 400 007 713 001, «Davr-bank» ХЕАТБ Чилонзор филиали, МФО 01046
СТИР	202884570
ХХТУТ	84400
Аудиторлик ташкилоти раҳбари	Назаров Баходир Нематович, Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлиги томонидан 2014 йил 26-апрелда берилган №05207 аудитор малака сертификатига эга.
Аудиторлик текширув гуруҳ раҳбари	Пирназаров Баҳрам Султанович, Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлиги томонидан 2017 йил 29-сентябрда берилган №05517 аудитор малака сертификатига эга.
Аудиторлик текшируви учун асос	14.08.2019 йилдаги 95/33-19 -сонли шартнома.
Аудиторлик ҳисоботини тақдим қилинган сана	25- март 2020 йил.

Аудиторлик текшируви ўтказилаётган корхонанинг реквизитлари:

Корхона ва ташкилотининг тўлиқ номи	«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корхонаси» акциядорлик жамияти (кейинги матнларда «жамият» деб юритилади)
Юридик манзили ва телефон рақамлари	Ўзбекистон Республикаси, Қорақолпоғистон Республикаси, Нукус шаҳри, Дизел кўчаси, 1 уй.
Давлат томонидан рўйхатдан ўтган гувоҳнома	Қорақолпоғистон Республикаси, Нукус шаҳар Хокимлиги ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 05.12.2014 йилда №63 сонли тартиб рақами билан рўйхатдан ўтган ва №76 сонли гувоҳнома берилган.
Банк реквизити	Х/р 20210000700314531001, Нукус шаҳар АК «Ўз Саноат қурулишбанк» ҚҚ филиали, МФО 00868
СТИР	200357207
ОКЭТ	35120

Аудиторлик текшируви «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» очиқ акциядорлик жамияти бошқаруви раиси З.Т.Керимзатовнинг хабардорлигида, ҳамда бош ҳисобчи Т.Г.Изимбетовнинг бевосита иштирокида ўтказилди.

Текширилган даврда, барча кирим-чиқим ҳужжатларига биринчи имзо қўйиш ҳуқуқи билан бошқарув раиси лавозимида 2017 йил 03-июл кунги №9-к буйруғи бўйича З.Т.Керимзатов текширув кунига қадар ишлаб келмоқда, иккинчи имзо қўйиш ҳуқуқи билан бош ҳисобчи лавозимида 2019 йил 06-январ кунги №10 буйруғи асосида Т.Г.Изимбетов ҳозирги кунга қадар ишлаб келмоқда.

Аудиторлик текшириш: 2020 йил 15-март куни бошланиб,
2020 йил 25-март куни якунланди.

Аудиторлик ҳисоботи бўйича аниқланган маълумотлар махфий ҳисобланиб, маълумотларни сир сақланиши учун аудиторлик ташкилоти жавобгар ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Призидентининг 2020 йил 29-январдаги Ф-5537-сон фармойиши билан ташкил қилинган коронавируснинг кириб келиши ва тарқалишининг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар дастурига асосан жам иятнинг ҳисоботларининг асосий қисмини масимал даражада масофадан туриб («онлайн»режимида масофавий тарзда) олинган маълумотлар асосида ҳисобот тузилди.

Иш ҳажмининг кўплиги сабабли хўжалик фаолиятига тегишли айрим маълумотлар ҳисобчилар томонидан тақдим қилинган кўрсаткичларни танлаб текшириш орқали асос учун қабул қилинди.

«Жиддийлик даражаси ва аудиторлик таваккалчилиги» №10 АФМСи бўйича жиддийлик даражасининг мақбул миқдори жамиятнинг 2019 йил ҳисоботининг асосий молиявий кўрсаткичлари бўйича олинди.

АФМСга асосан миқдор тушунчасида молиявий ҳисоботнинг чекланган даражада бўлиши бўлиб топилади. Миқдорни аниқлаган вақтда бизлар тамондан жамиятнинг 2019 йил учун молиявий ҳисоботнинг тўғрилигини тарифловчи кўрсаткичлар олинди.

	Базовий кўрсаткич, минг. сўм	Критерии, %	Жиддийлик даражасини аниқлашдаги кўрсаткичлар миқдори минг сўмда
Солиқ тўлагунга қадар фойда	8 016 210	4	320 648
Сотидан соф тушум	359 199 224	3	10 775 977

Хусусий капитал тақсимланмаган фойдани чегирилган ҳолда	149 616 542	2	2 992 331
Жами активлар	322 272 589	3	9 668 178
Жиддийлик даражасининг энг мақбул миқдори			23 757 134

Аудит ўтказишдаги аниқлик даражаси

Пул миқдоридаги аниқлик кўрсаткичлари	4 454 462
---------------------------------------	-----------

Корхананинг 2019 йил якуни бўйича тузилган молиявий ҳисоботлари миқдорий ва сифат кўрсаткичлари асосида жиддийлик даражасининг миқдори 4454462 минг сўм ҳисобланди.

Жамиятнинг ҳуқуқий асослари, тузилиши ва фаолияти.

Аудиторлик текшируви 2000 йил 26-майда тасдиқланган «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги қонун талаблари асосида аудиторлик фаолиятининг миллий андозалари ва аудит текшируви учун тақдим этилган бухгалтерия ҳужжатлари, ҳисоботларига таянган ҳолда ўтказилди.

Молиявий ҳисоб кўрсаткичлари тўғри тузилганлиги маъсулияти жамият раҳбарияти зиммасига юклатилган. Аудитор вазифаси ўтказилган аудиторлик текшируви маълумотлари асосида молиявий хўжалик фаолиятига тегишли ҳужжатлар юзасидан тўғри ҳулоса беришдан иборат. Аудиторлик текшируви аудиторлик фаолияти миллий андозалари асосида тузилган режа бўйича ўтказилди.

II. ТАҲЛИЛИЙ ҚИСМ

1. Жамиятнинг ташкил топиши ва фаолиятининг ҳуқуқий асослари.

Жамиятнинг ҳуқуқий асослари, тузилиши ва фаолияти.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» очиқ акциядорлик жамияти (кейинги матнларда жамият деб юритилади) Қорақалпоғистон Республикаси Давлат мулкани бошқариш ва тадбиркорликни рағбатлантириш қўмитасининг 2001 йил 18-октябр кунги 2/447-сонли буйруғи асосида тасдиқланган ва Нукус шаҳар ҳокимининг 2001 йил 15-ноябр кунги 185/11-сонли қарори билан рўйхатга олинган. Жамиятнинг очиқ акциядорлик жамияти устави ўзгартирилиб, акциядорлик жамиятига ўзгартириб, Қорақалпоғистон Республикаси, Нукус шаҳар Ҳокимлиги ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 05.12.2014 йилда №63 сонли тартиб рақами билан рўйхатдан ўтган ва №76 сонли гувоҳнома берилган.

Жамиятнинг Устав жамғармасига Қорақалпоғистон Республикаси Давлат мулкани бошқариш ва тадбиркорликни рағбатлантириш

қўмитасининг 2002 йил 11-апрел кунги 307/6П-сонли буйруғи асосида қўшимча киритилган.

Асосий фаолият тури ва жамиятнинг устав фонди ташкил этилиши.

Жамиятнинг уставига кўра асосий фаолият турлари бўйича Республикада фаолият кўсатаётган корхона, ташкилотлар ва ҳудудда яшовчи аҳолига шартнома асосида электр энергияси етказиб беришни амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси қонунларига зид бўлмаган бошқа фаолият турлари билан шуғулланиш.

Лицензия талаб қилинадиган фаолиятлар амалга оширилиши учун тегишли ташкилотлардан махсус лицензиялар (жумладан улгуржи савдо фаолияти) олинган.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» очиқ акциядорлик жамияти устави 28.08.2010 йилда №РО401-3 рақам билан рўйхатдан ўтган ва устав жамғармаси 6 098 932,4 минг сўм белгиланган.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» ОАЖ 2011 йил 22 август куни №63 рақам билан рўйхатга олинган уставида, устав фонди 7 673 850,0 минг сўм белгиланган, 767 385 дона акция ва ҳар бир акциянинг номинал қиймати 10,0 минг сўмдан белгиланган.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» АЖининг уставига жамиятнинг 2015 йил 10-сентябр кунги кузатув кенгаши баённомаси ва ККР. «Қимматли қоғозларнинг бозорини ривожлантириш ва тафтиш қилиш маркази»да 2015 йил 27-октябр куни тасдиқланган қўшимча акциялар чиқариш қарорига асосан RU 106P0401T8 идентификацион рақамли эгаси ёзилган номинал қиймати 1000 сўмлик 1482647 дона акция чиқарилиб рўйхатга олинган.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» АЖининг уставига жамиятнинг 2017 йил 28-ноябр кунги кузатув кенгаши баённомаси ва ККР. «Қимматли қоғозларнинг бозорини ривожлантириш ва тафтиш қилиш маркази»да 2017 йил 21-декабр куни тасдиқланган қўшимча акциялар чиқариш қарорига асосан RU 107A0358T8 идентификацион рақамли эгаси ёзилган номинал қиймати 1000 сўмлик 255761 дона акция чиқарилиб рўйхатга олинган.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» АЖининг устави ККР Нукус шаҳри Хокимлиги ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларига давлат хизматлари кўрсатиш «Ягона дарча» марказида 2015 йил 15-июл куни №63 рақам билан рўйхатга олинган «Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» АЖнинг уставига кузатув кенгашининг 2018 йил 16-апрелдаги мажлис қарорига асосан ўзгаритириш киритилган, устав фонди 9412258,0 минг сўм белгиланган, номинал қиймати 1000 сўм бўлган 99412258 дона акция, шундан 9277878 дона эгаси ёзилган оддий ва 134380 дона эгаси ёзилган имтиёзли акцияларга бўлинган.

Улуши, Акциялар Суммаси.
сони, дона.

«Ўзбекэнерго» ДАК 88,33 % 8313421 8313421000 сўм;
Ўз.Р.хусусийлаштирилган
корхоналарга кўмаклаштириш ва
рақобатни ривожлантириш
Давлат қўмитаси 10,25 % 964457 964457000 сўм;
Меҳнат жамоати 1,42% 134380 134380000 сўм;
Жами: 100% 9412258 9412258000 сўм
Жамиятнинг 2019 йил 31-декабр ҳолатига 83 ҳисобда қолдиқ
9412258 минг сўм бўлган ва қуйидагича тақсимланган.

Ўзув мазмуни	Қолдиқ 01.01.19 й.	2019 йил айланмаси		(минг сўм) Қолдиқ 31.12.19 й.
		Д/Т	К/Т	
83.10 оддий акция	9 022 117,0	255 761,0	0	9 277 878,0
83.20 имтиёзли акция	134 380,0	0	0	134 380,0
Жами устав капитал	9 156 497,0	255 761,0	0	9 412 258,0

Резерв капитали ҳаракати:

Ўзув мазмуни	Қолдиқ 01.01.2019й	2019 йил айланмаси		(минг сўм) Қолдиқ 31.12. 2019 й.
		Д/Т	К/Т	
85.00 Резерв капитал	58 023 662,0	5 022 033,5	17 289 009,4	70 290 637,9
асосий восита	52103237,8	5 022 033,5	16 799 895,4	63 881 099,7
баҳолашдан				
Бепул олинган мулк	5920424,2	0	489 113,9	6 409 538,2

Тақсимланмаган фойда (87,00) ҳисоб рақами ҳаракати.

Ўзув мазмуни	Қолдиқ 01.01.19 й.	2019 йил айланмаси		(минг сўм) Қолдиқ 31.12. 2019 й.
		Д/Т	К/Т	
87.00 Тақсимланмаган фойда	23 911 147,9	13 492 229,9	19 002 952,4	29 421 870,5
Шундан 2019 йил тақсимланмаган фойдаси			5 544 317,5	

Жамиятнинг 2019 йил якуни бўйича олинган фойда тақсимланмаган..

2. Жамиятнинг ҳисоб сиёсати.

«Ҳисоб сиёсати ва молиявий ҳисобот» деб номланган Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисобининг миллий андозаси №1 (БҲМА-1)

талабларига кўра корхонанинг ҳисоб сиёсати бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботларини тузиш мақсадида хўжалик юритувчи субъект раҳбари томонидан ишлаб чиқилиб, унинг буйруғи ёки фармойиши билан жорий йил бошида тасдиқланиши ва календарь йили давомида ўзгаришлар киритилмаслиги белгилаб қўйилган.

Аудиторлик текширувида жамиятда ҳисоб юритиш сиёсати ишлаб чиқилгани ва ҳисоб сиёсатида белгиланган тартибда ҳисоб юритилгани маълум бўлди.

3. Ички назорат тизимининг тавсифи. Бухгалтерия ҳисоби тизимининг ҳолати.

Жамиятда бухгалтерия ҳисобини юритиш тасдиқланган штатлар жадвалига мувофиқ бош ҳисобчи томонидан амалга оширилган. Жамиятда ҳисоб юритишнинг журнал-ордер шаклидан фойдаланилган ва «1-С 7.7.» дастурида ҳисоботлар юритилган.

Бухгалтерия ҳисоб варақлари Ўзбекистон Республикаси 21-сонли БҲМСда белгиланган ҳисоб варақлар режасига мувофиқ очилган.

Дастлабки танишув натижаларига кўра бухгалтерия боғламалари ҳар ойлик журнал ордерларида умумлаштирилиб, уларга зарур бошлангич ҳисоб хужжатлари, жамламалари, ойлик ҳисоботлари бириктириб борилган. Аналитик ҳисоб регистрлари, «1-С 7.7.» дастури бўйича олиниб жамламалари юритилиб, ҳар ойлик айланмалар, қолдиқлари чиқариб борилган.

Бизнинг фикримизча хўжалик операцияларини расмийлаштиришнинг ўз вақтидалиги тўлиқлиги ва сифатини лозим даражада олиб борилаётганлиги эканлиги ҳақида баҳо бериш мумкин.

Жамият томонидан ҳисобот йилида ойлик, чораклик ва йиллик ҳисоботлар ҳамда солиқ ҳисоб-китоблари белгиланган шаклларда ва муддатларда тузилиб тегишли идораларга тақдим этиб борилган.

Муҳим аҳамиятли кўрсаткичлар бўйича йиллик ҳисоботдаги маълумотлар «1-С 7.7.» дастури маълумотларига мувофиқ акс эттирилган.

Жамиятда назорат муҳитининг ҳолати.

Дастлабки танишув жараёнида жамият раҳбарияти томонидан ички назорат тизимини белгилаш ва унинг таъминлашга йўналтирилган амалий ҳаракатлари ва назорат натижаларидан уларнинг ҳабардорлигини баҳолашга эътибор йўналтирилди.

Жамият акциядорларининг умумий йиғилиши, кузатув кенгаши ва бошқарув кенгаши жамиятнинг бошқарув органлари ҳисобланади. Жамиятнинг жорий фаолиятига ижро органининг раҳбари – бошқарув кенгашининг раиси умумий раҳбарлик қилади.

Молиявий ҳисоб-китоб бўлими.

Жамиятнинг бўлимлари ва ишловчи хизматчилар бўйича ваколат ва вазифаларини тақсимотлари мавжуд, улар бўйича мансаб йўриқномалари, техника, ёнғин хавфсизлиги йўриқномалари, фавқулодда ҳолатларда ҳаракатланиш йўналишлари кўринарли жойларга жойлаштириб қўйилган.

Бўлимлар иш фаолиятлари ҳақидаги маълумотлар бухгалтерияда умумлаштирилиб, ташқи ва ички фойдаланувчилар учун зарур ҳисоботлар ва маълумотлар тузилиб тақдим этиб борилади.

Жамиятда ҳуқуқшунос штати мавжуд бўлиб, молиявий хўжалик фаолиятини умуман қонунчиликка мослигини назорат қилиб боради. Ички меҳнат интизоми, меҳнат ҳақида бошқа қонунлар, нормалари ҳақида адабиётлари тўплами мавжуд бўлиб, зарурият булса чет юридик хизматлардан фойдаланилади.

Бизнинг фикримизча жамиятда назорат муҳитини ҳолатини лозим даражада йўлга қўйилган.

Назорат воситаларининг ҳолати.

Жамиятда ҳужжат айланишининг тўғрилиги бу ҳужжатларда раҳбар ходимларнинг имзолари ва розилик ёзувларининг мавжудлиги ўрганилганда киримга олинган ҳисоб варақларида ва чиқим ҳужжатларида раҳбар имзолари қўйилиб бухгалтерияга тақдим этилгани, материал қийматликларни ҳисобдан чиқариш юк хати ва далолатномаларида материал ҳисоботларида раҳбарнинг розилик имзолари тўлиқ қўйилгани аниқланди, аудиторлик текшириш жараёнида БХМС бўйича тавсиялар берилди.

Жамият ижрочи органининг 2019 йил учун Бизнес-режаси мавжуд бўлиб, Кузатув кенгашининг 2019 йил 29-июн кунги йиғилиши қарори билан тасдиқланган.

Жамиятнинг режалаштириш бўлими томонидан режа кўрсаткичларининг бажарилиши, динамикаси тадқиқ қилиниб, салмоқли фарқлар сабаблари таҳлил қилиниб борилмаган.

Жамият раҳбарияти томонидан моддий жавобгар шахсларга ишонч хати олишга руҳсат этилган ходимлар рўйхати тасдиқланган.

Жамиятда ишонч коғозларни ва шартномаларни ҳисобини олиб борилган, ишлаб чиқариш буйруқлари чиқарилган, алоҳида китоб қилиб рўйхатга олинмаган, фақат кетма-кетликда рақамланиб борилган.

Бизнинг фикримизча Жамиятда назорат воситалари қўлланиши ўртача даражада ташкил этилган деб баҳолаш мумкин.

Умуман олганда Жамият миқёсида ички назорат тизими ўртача даражада ташкил этилган бўлиб, аудиторлик текширишларни режалаштиришда ҳисобга олинди.

Узоқ муддатли инвестициялар.

Акциядорик жамияти томонидан 2019 йил бошига Беруний тумани Агроманиторинг марказининг 4291,9 минг сўмлик, «Акмангыт диханлари» МЧЖги 225366,7 минг сўм ва «ENERGO TEMIR-BETON» МЧЖига 5743559,1 минг сўмлик жами бўлиб 5968925,8 минг сўм инвестиция киритилган ва жорий йил бошига 0620-шуъбу хўжалик жамиятларига киритилган инвестициялари счётида қолдиқ бўлган.

Жамият томонидан жорий йилда «ENERGO TEMIR-BETON» МЧЖига асосий воситалар бериш ҳисобидан жами бўлиб 1005954,3 минг сўмлик инвестиция киритилгани тўғрисида кузатув кенгашининг 2019 йил 10-июндаги №2 йиғилиш баённомасига асосан бухгалтерия ўтказмалари берилган ва йил якунида «ENERGO TEMIR-BETON» МЧЖига жами бўлиб 6749513,5 минг сўмлик, киритилган инвестиция бўйича 0620-счётида қолдиқ қолган.

Жорий йил бошида «Акмангыт диханлари» МЧЖги 225366,7 минг сўмлик 0620-счётида қолдиқ бўлган жорий йил давомида маъсулияти чекланган жамиятидан 71191,5 минг сўм қайтарилган, киритилган инвестициялар ҳисобидан 69384,6 минг сўмлик қишлоқ-хўжалиги маҳсулотлари олинган ва «Акмангыт диханлари» МЧЖи тугатилганлиги сабабли 84790,7 минг сўми дебиторлик қариздорликлари ҳисобидан сарф харажатлар ҳисобига бухгалтерия ўтказмаси берилиб 0620-счётидан камйтирилган, жорий йил охирига «Акмангыт диханлари» МЧЖига киритилган инвестицияси 0620-счётида қолдиқ қолмаган.

Беруний тумани Агроманиторинг марказининг 4291,9 минг сўмлик инвестиция киритилган бўлиб, агроманиторинг маркази тугатилганлиги сабабли инвестици шаклида киритилган 3250 4гб/5000гб компютери АСУ бўлими Алламуратов жавобгарлигига ўтказилиган ва асосий воситалар таркибига киритилган ва йил якунида Беруний тумани Агроманиторинг маркази 0620-счётида қолдиқ қолмаган.

Жамиятнинг ҳисоб счётларидаги пул маблағлари айланмаси.

Банк орқали ҳисоб китоблар Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан 1998 йил 27 июн куни тасдиқланган, Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлиги томонидан 1998 йил 8 октябр куни № 496-рақам билан рўйхат олинган. "Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб китоблар туғрисида"ги Низом асосида олиб борилган.

(минг сўм)

Т/Р.	ХРлар	Ҳисоб ракамлар номи	Йил бошига қолдиқ	Йил давомидаги оборотлар		Йил охирига қолдиқ
				Дебет	Кредит	
1	5100 ХРлар жами:	Жорий ҳисоб рақам	6786,6	17397471,7	17177707,9	226550,4
1/1.	Шунд 51.10	Жами жорий Х/Р	6786,2	17397471,7	17177707,9	226549,9

	ан	20210 – 001				
1/2.	51.11	Филиаллар жорий ХР	0,4	0	0	0,4
2	5500 ХРлар жами	Махсус ҳисоб рақамлар	212635,7	834760114,1	834544189,7	428560,1
		Ҳисоб рақамлар ЖАМИ:	219422,3	852157585,8	851721897,6	655110,5

Банк кўчирмаси бўйича олинган ҳисоб рақамларидаги қолдиқ қийматликлар 1-С 7.7 дастуридаги қолдиқ қийматликларга туғри келади.

Банк ҳисоботини тайёрлашда бошқа корхоналарга пул тўловлари бўйича тўлов топшириқномалар нусхаси асос учун тикилган ва банк томонидан тасдиқланган кунлик банк кўчирмалари ва ойлик банк обороткалари асосида бухгалтерия праводкалари берилган ва ҳар ойда йиғма китоб қилиниб тикиб борилган.

4. Асосий воситалар ва бошқа узоқ муддатли активлар ҳисоби бўйича.

Жамиятда асосий воситалар таркибига БХМС №5га асосан хизмат муддати бир йилдан ортиқ ва қиймати сотиб олиш (кирим қилиниши) даврига эллик минимал ойлик миқдоридан ортиқ бўлган моддий қийматликлар киритилган.

Жамиятда асосий воситалар ҳисобини бухгалтерия янги ҳисоб варақлар режасининг «0110-0190 – Асосий воситалар» ҳисоб варағида, эскиришини эса «0210-0290» ҳисоб варағида юритиб келинган.

01.01.2019 йил ҳолатига асосий воситалар дастлабки қиймати 227022838 минг сўмлик, ҳисобланган эскириш қиймати 79803575 минг сўм бўлган ва йил якуни бўйича 147219264 минг сўмликни ташкил қилган.

Жорий йил бошига асосий воситалар қайта баҳоланган асосий восита қиймати 15607636,9 минг сўмга, эскириш қиймати 4824612,8 минг сўмга қайта баҳоланган.

Жамиятнинг асосий воситалари таркибига жорий йил давомида трансарматорлари текинга киримга олинган, бундан ташқари текинга олинган трансарматори ушбу товар моддий бойликлари киримга бахосиз фақат товар моддий бойиларнинг номлари кўрсатилиб киримга олинган, ушбу товар моддий бойликлари солиқ кодексининг 135-моддаси ва 5-сон БХМС талаблари асосида киримга олиниши керак ва мулк солиғини қайта ҳисоблаш лозим.

Йил давомида акциядорлик жамият балансида жами бўлиб 69622666 минг сўмлик асосий воситалар киримга олинган.

Жорий йил давомида бошланғич қиймати 1160510 минг сўмлик асосий воситалар ва ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган эскириш қиймати тўлиқ ҳисобланган қолдиқ қиймати ноль бўлган 259776 минг сўмлик асосий воситалар ҳисобдан чиқарилган.

Сотиш учун ҳисобдан чиқарилган асосий воситалар "ҚҚ баҳолаш хизмати" МЧЖи қайта баҳоланган ва "ҚҚ мулк маркази" МЧЖи томонидан байнномалар тузилган ва очиқ аукцион савдосида сотилган.

Жорий йилда жамиятнинг буйруғи бўйича тузилган комиссия ҳулосасига асосан. Жамиятнинг ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган қайта тиклаш имкнияти бўлмаган ва манвий экирган асосий воситаларни ҳисобдан чиқариган, комиссиянинг «Асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш учун тузилган комиссияси томонидан техникаларни ҳисобдан чиқариладиган асосий воситалар бўйича тузилган №АВ 4 формадаги чиқим актларида (дефектний акт), асосий воситаларни қисимлага ажратиш ва ишга яроқли қисми киримга олиниши бўйича дололатномалар тузилган асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш бўйича сарф харажатлар алоҳида харажатлар ҳисоби очилмаган харажатлар умумий харажатлар таркибига киритилган.

Асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш актида ҳар бир асосий восита учун алоҳида актлар тузилган комиссия томонидан тасдиқланган ушбу актларда ишга яроқли бўлган қисимлари кўрсатилган лекин киримга олинган ишга яроқли қисимлаи бўйича дололатномалар тузилмаган.

Асосий воситалар сақланиши ва ишлатилиши бўйича моддий жавобгар шахсларга бириктирилган, уларнинг ҳаракати ва ҳисобот давр охирига қолдиқлари тўғрисида моддий жавобгар шахслар томонидан тегишли ойлик ҳисоботлари тузилган.

Жорий ва олиндинги йилларда текинга олинган асосий аоситалар(асосан трансфарматорлар) ҳисобга олишда айримлари(асосан трансфарматорларнинг кўпилик қисми)фақат миқдор бирликда сони маркаси кўрсатилган холда қабул қилиш дололатномалари бўйича фақат сон бирликда киримга олинган қийматлари кўрсатилмаган, аосий воситалар рўйхатида фақат сони маркаси кўрсатилган қийматида нол қўйилиб ҳисоботлари юритилган, бу асосан доромадда кўрсатилмагани учун фойда солиғи ҳисоблашда ва қиймати кўрсатилмагани учун мулк солиғи ҳисоблашда, солиқларнинг кам ҳисобланишига олиб келади.

Шунингдек ҳисобот даври якунида асосий воситалар қиймати 295225218 минг сўмлик, ҳисобланган эскириш қиймати 97475757 минг сўм бўлган ва йил якуни бўйича 197749461 минг сўмлик қийматдаги қолдиқ қолган.

Ҳисоботлар бўйича 0700 ўрнатиладиган асбоб ускуналар ҳисобида йил бошида 15492430 минг сўм ва йил якуни бўйича 6626180 минг сўм қолдиқ бўлган, 0800 тугалланмаган қурилиш ҳисобида йил бошида 13236446 минг сўм ва йил якуни бўйича 576795 минг сўм қолдиқ бўлган.

Тавсия: Асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш бўйича тузилган №АВ 4 формадаги асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш дололатномаси БХМС талаблари асосида тузиш, 0700 ўрнатиладиган асбоб ускуналар ва 0800 тугалланмаган қурилиш ҳисобида бўлиб ҳозирги кунда ишлаб чиқаришда фойдаланишда бўлган асосий

воситаларни қабул қилиш далолатномалари асосида асосий воиталар таркибига ўтказиб мулк солиғи тўлашда икки карра ортиқча тўлашни камайтириш яъни мулк солиғи асосий воситаларга ва тугалланмаган қурилишга 4%, ўрнатилмаган асбоб ускуналар 8% ҳисобланади.

Нол қийматда киримга олинган асосий воситаларни боҳаловчи ташкилотга боҳалатиш ёки шубҳасиз асосий воситаларнинг жамият балансида бўлган типлари маркалари ва ишлаб чиқарилган йиллари мосларини(аналоговий)аниқлаштириб далолатномар тузилиб боҳаланиб ҳисоботга киритиш ёки солиқ кодекси 135-моддаси ва 5-сон БХМСнинг 15 бандлари асосида таҳлил қилиниб қийматини доромадлар ҳисобига киримга олиш, кўчмас мулк солиғи ҳисоботида киритиш.

5. Ғазна ва ғазна ҳисоботлари бўйича.

Жамиятда ғазна операцияларини Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг 1998 йил 24 октябрдаги №376-сонли «Юридик шахслар томонидан ғазна операцияларини амалга ошириш қоидалари»га риоя қилиниши текширилганда қўйидагилар аниқланди.

Жамиятда ғазнага 2019 йил давомида жами бўлиб иш ҳақи учун 2673100,0 минг сўм нақд пул маблағлари кирим бўлган ва ғазнадан фақат ўз мақсадли йўналишлари бўйича чиқим қилинган, ғазнадан нақд пул маблағлари ишчи хизматчиларнинг нақд пул маблағларини олганларини тасдиқловчи имзолари қўйилган тўлов ведомостлари бўйича чиқим қилинган. Ғазна ҳисоботлари ойда бир марта ой якуни бўйича, ҳисобот ёзилиб бухгалтерияга тақдим қилинган.

Ғазна ҳисоботлари банк кўчирмасидаги нақд пул маблағи кирими чиқими ҳисоботларига тўғри келади.

Жорий йилда кассада инвентаризация ўтказилмаган.

6. Материаллар ҳисоби бўйича.

Жамиятда материаллар таркибига БХМС №4га асосан сотиб олиш (кирим қилиниши) даврига эллик минимал ойлик миқдоридан кам бўлган ва қиймати харажатлар таркибига тўлиқ киритиладиган моддий қийматликлар киритилган.

Жамиятда материал қийматликлар ҳисоби бўйича киримни тасдиқловчи ҳужжатлар расмийлаштирилган бўлиб, кирим қилинган материаллар счет-фактура қийматида кирим қилинган.

Жамият томонидан тузилган баланс бўйича материаллар қолдиғи 01.01.2018 йил ҳолатига 9 639 011,3 минг сўмни ташкил қилган.

Счёта лар	Ёзув мазмуни.	Йил бошига қолдиқ	Йил давомида кирим	Йил давомида чиқим	Йил охирига қолдиқ
10.00.	Материаллар жами	10 694 630,2	144 533 377,9	139 031 194,3	16 196 813,8
10.10.	Шундан Материаллар	7 072 144,2	55 797 757,7	52 172 441,7	10 697 460,3

10.30.	Ёнилги мойлаш материали	705 239,9	3 510 159,2	3 632 401,9	582 997,3
10.40.	Эҳтиёт қисим	27 107,9	537 821,2	507 903,4	57 025,8
10.60	Таралар	325 001,5	365 793,2	331 510,4	259 284,4
10.70	Материал Довальческий	550 302,8	1 252 513,2	1 35 600,2	497 215,8
10.80.	Хужалик материаллар	1 678 111,8	7 038 412,1	5 624 782,2	3 091 741,7
10.82.	Эл ҳисоблагичлар	336 721,9	76 030 921,1	75 456 554,6	911 088,4

Йил давомида жами бўлиб (ҚҚСсиз) 144533377,9 минг сўм товар моддий бойликлар киримга олинган. Йил давомида 139031194,3 минг сўмлик товар моддий қийматликлар ишлаб чиқаришга сарф қилинган. Материалларни ҳисобдан чиқарилишида далолатномага асосан сарф ҳаражатлари ҳисобига ёзилган.

Жамиятга товар моддий бойликларини сотиб олишда тендир комиссияси тузилмаган, товарлар тендир комиссияси хулосасиз ташкилот товар моддий бойликлари олинган.

Материаллар ҳисоби бўйича моддий жавобгар шахслардан ҳар ойда жамият раҳбари томонидан тасдиқланган ҳисоботлар қабул қилиниб, ҳисобот давр охирига қолдиқлари тўғрисида моддий жавобгар шахслар томонидан тегишли ойлик ҳисоботлари тузилган.

Жорий йил давомида сарфланган шина ва аккумуляторларга хар бирига алоҳида карточкалар очилиб автомобилларнинг босиб ўтган километрлари тракторларнинг моточаслари қайд қилиб борилмаган улани ҳисобдан чиқаришда уларнинг босиб ўтган йўли километрларини йўл варақасидаги (спидометр) кўрсаткичлари бўйича таққослаб борилган.

Жорий йилда реконструкция ва модернизация қилинган объектлардан демонтаж қилинган товар моддий бойликлари ҳисоботлари юритилиб бухгалтерияга тақдим қилинмаган.

Ҳисобот йилида жамият томонидан ҳисобдор шахсларга товар-моддий қийматликларни олиб келиш учун ишончномаларни қайд қилиш китобида 1-дан 596 тартиб рақамлари бўйича жами 596 дона ишончномалар берилган, ушбу ишончномалардан 32 донаси бекор қилинган ва 564-та ишончномаларнинг ҳисоботлари тўлиқ олинган ва ишончномаларни рўйхатга олиш китобида қайд қилинган.

Кооператив пластик картаси ҳисоботи бўйича.

Кооператив пластик картасида жорий йил бошида 33447,5 минг сўм қолдиқ бўлган моддий жавобгари С.Досназаровнинг жабогарлигида пластик картада йил бошида 33447,5 минг сўм қолдиқ бўлган йил давомида 1558729,6 минг сўм кирим бўлган, йил давомида 1437919,6 минг сўм чиқим бўлган ва йил охирида 154257,5 минг сўм қолдиқ қолган, ҳисоботларини хар бир олинган товар моддий бойликларини олинган ТМЗнинг тасдиқловчи чек билан ҳисобот топширилган ТМЗ қиймати ва айрим товар моддий бойликларнинг баҳосини тасдиқловчи ҳисоб-

варақларини тақдим қилмасдан ҳисоботларга киритилиб накладной орқали марказий омборга чиқим қилиб ҳисоботлар тақдим қилинган.

Жамиятдаги асосий воситалар ва бошқа активларни сақланиши ва будлиги учун жавобгар шахслар билан моддий жавобгарлик тўғрисидаги шартномалар тузилган.

Тавсия:

Товар-моддий захиралар ҳисоботларини 4-5 сон БХМС талаблари бўйича юритиш. ТМЗларнинг сақланиши ва ортиқ-камлиги бўйича 19-сон БХМС талаблари асосан газнада бир ойда бир маротаба, ёқилғи маҳсулотларини ҳар чоракда, материаллар бир йилда бир маротаба ва асосий воситалар камида икки йилда бир маротаба инвентаризациядан ўтказиб бориш,

Жорий йилда реконструкция ва модернизация қилинган объектлардан демонтаж қилинган товар моддий бойликлари ҳисоботлари олиниб дололатномлар тузилиб марказий омборга киримга олиниб моддий жавобгарнинг ҳисобига ўтказиб товар моддий бойликлари ҳисоботларини белгиланган муддатда бухгалтерияга тақдим қилиш.

-ишончномаларни АВ 2003 йил 27-май куни №1245 сон билан рўйхатга олинган ва МВ 2003 йил 07-май кунги 62-сонли буйруғи билан тасдиқланган "ТМЗ олишга ишончномалар бериш тўғриси"дагинизом талаблари асосида ишончномалар ҳисоботларини юритиш.

-коорпоротив пласик карта ҳисоботларини ЎЗР АВ томонидан 2005 йил 18-апрел куни №1470 рақам билан рўйхатга олинган, Марказий банкнинг 2005 йил 12-март кунги №3-А/1 «Юридик ташкилотларнинг миллий валютадаги коорпоротив картадаги маблағларининг ишлатилиши тўғриси»даги қарори асосида юритиш. Корпоратив карта ҳисоботларини ҳар 10-кунда ҳисоботларини тақдим қилинишини таъминлаш.

7. Жамиятда шартномалар билан ишлаш бўйича.

Жамият томонидан хўжалик юритувчи субъектлар ва жисмоний шахслар буюртмаси асосида ишлар бажарилган ва талаблар асосида электр энергияси етказиб берилган. Олди сотти муомилалари 2 томон ўртасида тузилган шартнома асосида бажарилиб келинган. Тузилган шартномалар бир маротабалик ва йиллик муддатларга тузилган.

Ушбу муомилалар бўйича шартномалар юридик шахслар билан Ўзбекистон Республикасининг "Фуқаролик кодекси" ва 29.08.1998 й. N 670-І «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонуни талаблари асосида тузилиши кўрилганда қуйидагилар аниқланди:

Шартномалар тузилиши белгиланган юқоридаги меъёрий ҳужжатлар талабига мос келиши ўрганилганда шартномаларда электр энергияси етказиб берилиш муддати, ҳисоб-китоб қилиш тартиби, томонларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари ёритилган, «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонун 21 моддасига мувофиқ юритилган лекин айрим шартномаларнинг бандлари

тўлиқ тўлдирилмаган. Бошқа ташкилотлардан олинадиган дивидентлар бўйича хат билан мурожат килинмаган.

Тавсия:

-Шартномалар тузилишида ва расмийлаштирилишида Ўзбекистон Республикасининг "Фуқаролик кодекси" ва 29.08.1998 й.Н 670-І «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини шартномавий, ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонуни талабларига риоя қилиш.

8. Дебитор ва кредитор қарзлар таҳлили бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Халқ хўжалиги жамиятларида дебиторлик ва кредиторлик қарзлар ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиниши учун жамият, ташкилот раҳбарларининг ва бош ҳисобчиларининг маъсулиятини ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида»ги 1995 йил 12 майдаги 1154-сонли фармони талабларини бажарилиши кўрилганда қуйидагилар аниқланди.

Жамиятнинг баланси бўйича дебитор ва кредитор қарзлари ҳисобот бўйича счётлар кесимида қуйидагича бўлган:

Дебитор қариздорликлар бўйича:

(Минг сўмда)

Счётлар	Счётлар номи	Йил бошига қолдиқ	Йил охирига қолдиқ
4000	Харидор ва буюртмачилар билан ҳисоб китоблар	12 516 435	16 208 516
4100	Шуъба ва қарам хўжалик жамиятиларнинг қарзи	6 085 172	11 405 264
4200	Хизматчиларга берилган аванслар	4 695	4 872
4300	Харидор ва буюртмачиларга берилган аванслар	1 747 142	4 025 761
4400	Бюджетга солиқлар бўйича аванслар	306 275	4 043 105
4500	Мақсадли Давлат жамғармалари ва суғурталар бўйича бўнақлар.	27 661	28 325
4700	Ходимларнинг узоқ муддатли қарзлари	38 790	38 790
4800	Бошқада дебитор қариздорликлар	1 722 699	3 178 060
	Жами :	22 448 869	38 932 697

Кредиторлик қарзлар бўйича:

(Минг сўмда)

Счета	Счётлар номи	Йил бошига қолдиқ	Йил охирига қолдиқ
6000	Мол етказиб берувчиларга бўлган қариздорликлар	780 417	37 077 564
6100	Ички тизимдаги жамият ва бирлашмага қариздорлик	3 237 514	3 617 286
6300	Олинган аванслар	54 596 483	43 074 728

6400	Бюджетга бўлган қариздорликлар	2 190 860	602 847
6500	Мақсадли давлат жамғармаларига тўловлар	1 400 912	1 360 527
6600	Таъсисчиларга дивидент учун тўловлар	755 568	14 227 746
6700	Иш ҳақидан қариздорликлар	24 160	3 095 644
6900	Бошқада кредитор қарздорликлар	755 476	889 694
7200	Бошқада кечиктирилган узоқ муддатли қарзлар	0	39 288 141
	Жами:	63 741 390	143 234 177

2019 йиллик ҳисоботи бўйича йил бошига дебиторлик қарзлари 22448869 минг сўмни ташкил қилинган. Йил якуни бўйича дебиторлик қарздорлиги 38932697 минг сўмни ташкил қилади шундан ички тизимдаги ташкилотлардан 11405264 минг сўм бўлиб йил бошига нисбатан 5320092 минг сўмга 87,4%га кўпайган, харидор ва буюртмачилар билан ҳисоб китоблар 16208516 минг сўм бўлиб йил бошига нисбатан 3692081 минг сўм 29,5%га кўпайган, харидор ва буюртмачиларга берилган бўнақлар 4025761 минг сўм бўлиб йил бошига нисбатан 2278619 минг сўм 130,4%га кўпайган, бюджетга бўнақ тўловлари 4043105 минг сўм бўлиб йил бошига нисбатан дебитор қаридорлик 3736830 минг сўмга кўпайган, бу асосан ички тизимдаги ташкилотлар ҳисобидан яъни улардан қариздорлик 130,4%га ошган. Дебиторлик қариздорликлар жами бўлиб йил бошига нисбатан 16483828 минг сўм 73,4%га ошганини ташкил қилади.

Кредиторлик қариздорлик йил бошига 63741390 минг сўм кредиторлик қарзи бўлган йил якунидан ушбу счётларда 143234177 минг сўм кредиторлик қарздорлик қолдиғи қолган бўлиб йил бошига нисбатан 79492787 минг сўм 124,7%га кўпайтирилган шундан мол етказиб берувчи ташкилотларга 36297147 минг сўмга ва кечиктирилган мажбуриятлар 39288141 минг сўмга йил бошига нисбатан кўпайган.

Дебитор ташкилотлари билан ўзаро солиштирма дололатномаси тўлиқ тузилмаган.

Тавсия:

1995 йил 12 – май кунги ПФ – 1154 ва 1999 йил 19 – июл кунги ПФ – 2340 сонли фармон талабларига тулиқ амал қилиш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларни ҳар чорак давомида таҳлил қилиб бориш дебитор қарздорликлари 90 кундан ошмаслигини таъминлаш ва дебитор бўлган ташкилотлар билан солиштирма дололатномалар тузиб бориш. муддати ўтган дебиторлик ва кредиторликлар ҳосил қилмаслик, дебиторлар билан акт сверкани ўз мудатида тўлиқ тузиб бориш.

9. Жамиятда ходимлар билан ишлаш, меҳнатига ҳақ тўлаш ва муқофотлаш бўйича.

Кадрлар бўлими бўйича:

Жамиятда ички меҳнат тартиб қоидалари 2008 йил 22-апрел кунги қабул қилинган меҳнат қилиш тартиб қоидалари асосида иш юритилган.

Жамиятда йил бошига 1578 ишчи ходим бўлиб йил давомида 147-та ишчи ишга қабул қилинган ва 147-та ишчи ишдан бўшатирилган бўлиб йил якунида 1578 ишчи ходим бўлган.

Жамиятнинг жамоа шартномаси мавжуд бўлиб 2017 йил 05-май кунги тасдиқланган, ички меҳнат тартиби қоидалари 2019 йил 26-феврал кунги тасдиқланган тартиб қоидалари асосида иш олиб борилган. Мансаб йўриқномаси ишлаб чиқилган ва ходимларнинг йўриқнома билан танишганларини тасдиқловчи имзолари қўйдирилган.

Ишчи хизматчиларнинг меҳнат дафтарчалари таҳлил қилинганда қуйидагилар аниқланди: барча меҳнат дафтарчалари сейфда сақланади, янгидан киришга олинган меҳнат дафтарчаларни ва уларнинг сарфланишини рўйхатга олиш китоб юритилмаган, меҳнат дафтарчасини қайд қилиш учун рўйхатга олиш китоби бўлиб, ишдан бўшатирилган ходимларнинг меҳнат дафтарчасини қайтариб олганлигини тасдиқлови имзолари қайд қилиниб боририлган.

Ходимларнинг хизмат сафари гувоҳномаларини рўйхатга олиш китоби мавжуд бўлиб, хизмат сафари кунлари белгиланиб буйруқлар билан тасдиқланган ва агар хизмат сафари мудати узайтирилган бўлса, талабнома асосида қўшимча буйруқлар билан расмийлаштирилиб борилган.

Меҳнат таътили бўйича графиклар ишлаб чиқилган лекин ишчи хизматчиларни меҳнат таътили вақтини 15 кун олдиндан огоҳлантирилмаган, ҳисоботларда бу тўғрисида маълумотлар келтирилмаган, меҳнат таътили графигига асосланиб таътил берилмаган, шу сабабли иш ҳақи ҳисобланиши ва иш ҳақиға тегишли бўлган солиқларнинг ҳисобланишига нисбатан ўзгаришига олиб келинади. Меҳнат таътили 2017 йил 28-декабр кунги 5290-сонли Президент фармони талаблари асосланган ҳолда белгиланмаган ва буйруқлар чиқарилмаган.

Жамиятда ишловчилар билан тузилган меҳнат шартномалари бир маротабалик бўлиб, ҳар йил бошида янги тузиб борилган. Моддий жавобгар шахслар билан моддий жавобгарлик тўғрисида шартномалар тузилган.

Ишга кириш билан боғлиқ барча тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилган ва ШЖБПФ дафтарчалари мавжуд. Ходимларни ишга кириши, ишдан бўшаши, меҳнат отпускази берилиши бўйича ва бошқада буйруқлар расмийлаштириб келинган.

Иш ҳақи ҳисоботи бўйича:

Жамиятда ходимларнинг ҳафталик иш кунлари 6 иш кун белгиланган ва шунга асосан бошқарув ва ишчи ходимларга табель асосида штат жадвали бўйича асосий иш ҳақи «1-С 7.7.» дастурида ҳисоблаб борилган.

Жамиятда йил бошига иш ҳақидан қарздорлик 1027646,7 минг сўм бўлган, 2018 йил давомида иш ҳақи учун барча турдаги қўшимчалари, мукофот ва моддий ёрдамлари билан биргаликда жами бўлиб 30581698,5 минг сўм ҳисобланган ва иш ҳақи ва бошқада тўловлари 30670615,6 минг сўм ушламалар ҳисобланган.

Ҳисобланган иш ҳақи ва бошқада доромадлари	Суммаси (Минг сўмда)
Оклад	14 595 233,6
Мукофат	5 956 834,9
Мукофат АДМ	22 616,5
Тунги меҳнат	328 440,5
Байрам кунги меҳнат	16 468,8
Каластност	37 312,4
Қўшимча туловлар	8 920,9
Районный коэффициент	1 562 528,3
Касаллик варақаси	336 361,0
Юқори меҳнат самарадорлиги учун	4 500,6
Озик овкат учун	3 542 482,0
Моддий ёрдам татил учун	523 533,3
Меҳнат таътили меъёр бўйича	1 397 571,3
Меҳнат таътили 6 кун бўйича	525 966,6
Меҳнат таътили (вредност) бўйича	291 222,4
Меҳнат таътили иш стаж бўйича	395 802,5
Моддий ёрдам	51 919,7
Узоқ йил ишлагани учун	2 667 204,8
Юқори классификация учун	15 004,8
Қўшимча туловлар	19 325,2
Мукофат 8-март	33 855,9
Мукофат 9-май	2 635,5
Нафақага чиқиш мукофати	58 264,4
Мукофатлар	6 371 049,7
Оклад фарқи	34 212,3
Юбилей санаси	78 902,1
Унвон ва фахрий ёрлиқ	13 073,8
Қўшимча тўловлар	708,2
Овкат пули фарқи	1 761,2
Узоқ йил ишлагани тулов фарқи	3 740,8
Разница премий	85 541,2
Декрет таътили	72 716,6
Компенсация	462 930,1
Ишдан чиқиш мукофати	4 072,3
Боланинг 2-ёшгача таътили	100 814,3
Хизмат сафари меъёр ортиқча	399 341,8

Тўланган иш ҳақи ва иш ҳақидан бошқада ушламалар	Суммаси (Минг сўмда)
Алименты	311 987,6
Взнос НДПУ	3 227,1
Взнос общ. защиты прав потр	4 555,1
Иш ҳақи пластикдан туланди	
Иш ҳақи кассадан туланди	2 673 100,0
Ичимлик сув тўлови	136,0
Табиий газ тўлови	28 978,9
Мулк солиқи	3 612,1
Ер солиғи	9 399,1
Обуна тўлови	172 409,8
Қиш хўжалик маҳ олиш	80 903,7
Телефон хизмати	145 128,1
Электр энергия	102 662,1
Ижора варақаси	26 358,1
Хизмат сафари	332,9
Контракт	269 616,9
Контракт имтиёзсиз	5 442,0
Кредит	10 438,8
Кредит имтиёзли ипатека	47 553,1
Материал ущерб	5 296,4
Подоходный налог	4 629 324,0
Профсоюз (из ЗП)	350 182,9
Страхование (не облагаемое)	60 300,0
Страхование	27 890,0
Удержание на ИЖС	602 163,9
Удержание ссуды ГАК	296 219,3
Удержание ссуды ККПТЭС	1 666,0
Алимент почта хизмати	17 799,9
Жарималар	10 996,2
Омонатга ўтказилган	1 100,0
Ихтиёрий ЖБПЖ	12 205,4
Бошқада ушламалар	18 077,6
	0,0
	0,0
	0,0
	0,0

Шанбалик	179 122,1		0,0
Шартнома асосида	42 469,4		0,0
Жами начисление	40 244 461,8	Жами ушламалар :	9 929 063,0

Жорий йил бошига иш хақи ҳисоботи бўйича иш хақидан 12450,4 минг сўм қариздорлик қолдиғи бўлган йил давомида ишчи хизматчиларга барча турдги қўшимчалари билан жами бўлиб 40244461,8 минг сўм ҳисобланган ва йил давомида жами бўлиб иш хақидан 9929063 минг сўм ушламалар ушланган,

Ҳисоботлар бўйича 2019 йил 31-декабр ҳолатида иш хақидан бўлган қариздорликлар 3080532,9 минг сўм бўлган «1-С 7.7.» дастурида ҳисоботи бўйича иш хақидан қариздорликлари 6710-счётида 3080532,9 минг сўм, 6713-счётида 2899,0 минг сўм ва 6719-счётида 12212,0 минг сўм жами бўлиб 6700 счётида 3095643,9 минг сўм бўлган. Йил якуни баланси (код-720) иш хақидан қариздорлик 3095644 минг сўм қолдиқ кўрсатилган яъни иш хақи қариздорлигидан фарқ борлиги аниқланмади.

Тавсия:

Иқтисодчи тамонидан ойлик ҳисоботлар бўйича сарф харажатларни режадаги сарф харажатлардан ортиб кетмаслиги учун хар чорак якуни давомида таҳлил қилиб олдинги чорақлардаги ортиқча сарф харажатлар йил якунида меъёр даражасида сарфланиши учун тадбир ишлаб чиқилиб ушбу тадбир асосида иш олиб бориш, ишчи хизматчиларга берилган узоқ муддатли қарзларнинг ҳужжатларини тўлиқ расмийлаштириш.

Жамиятдаги барча меҳнат дафтарчаларини қайта таҳлил қилиниб қонун талабларига жавоб бермайдиган меҳнат дафтарчаларини алмаштириш чора тадбирларни кўриш.

Меҳнат таътилини 2017 йил 28-декабр кунги 5290 сонли Президент фармони асосида қайта таҳлил қилиш.

10. Асосий фаолият. Электр энергия сотиш.

Жамият «Ўзбекэнерго» ДАК «Энергосотиш» филиалидан 2019 йил давомида жами бўлиб ташкилотларга ва аҳолини электр энергияси билан таъминлаш учун 1539001472 млн. кВт.с. 242302811,071 минг сўмлик электр энергияси қабул қилиб олган шундан меъёр бўйича таббий камайиш бўйича 295796084 кВт.с 49296592,267 минг сўм камайтирилган, тўлов қобиятсизлиги учун кечиктирилган(счёт-1611) қариздорликдан қайтарилган қариздорлик(қайта тикланган) 6677753 кВт.с 10014420,766 минг сўмлик, тўлов қобиятсизлиги учун кечиктирилган(счёт-1611) қариздорликга ҳисобланган қариздорлик 23379019 кВт.с 309993,965 минг сўмлик ва қўйидагича тақсимлаган («1-С 7.7.» дастури бўйича сотиб олиш баҳосида):

Сотишга чиқим бўлган электр энергияси ҳисоботлари ва товар баланси ҳисоботи бўйича сотилган электр энергияси таҳлили.

Ёзув мазмуни	Ўлчов бирлиги	Ҳисоботда	Товар баланси бўйича	Фарқи
Сотишга эл энергия	кВт.мс.	1 281 370,082	1 281 370,082	0
-шундан ташкилотларга	кВт.мс.	781 011,611	781 011,611	0
- шундан аҳолига	кВт.мс.	500 358,471	500 358,471	0
Ўз аҳтиёжи учун	кВт.мс.	680,452	680,452	0
Жами:		1 282 050,534	1 282 050,534	0

Жамиятда 2019 йил давомида товар баланс бўйича сотилган электр энергияси қиймати ва истеъмолчилардан тушган маблағлари ўртасидаги тафовут тахлили бўйича жорий йилда сотилган электр энергиясидан 101368 кВт.мс. 25060386 минг сўм дебитор қарздорлик ҳосил қилинган жорий йилда сотиш тушум 92,09 %га бажарилган яъни:

№	Истемолчилар	Электр энергия сотиш		Электр энергия сотишдан тушуми		Фарқи кам.	
		кВт.мс.	суммаси	кВтм.с.	суммаси	кВт.мс.	суммаси
1	Ташкилотлар	781 012	289 260 594	729 878	275 532 604	-51 133	-13 727 990
2	Аҳоли бўйича	500 358	129 999 146	450 124	118 666 750	-50 234	-11 332 396
	Жами:	1 281 370	419 259 740	1 180 002	394 199 354	-101 368	-25 060 386

Жамиятда 2019 йил давомида товар баланс бўйича бошқада даромадлар қиймати ва истеъмолчилардан тушган маблағлари ўртасидаги тафовут тахлили бўйича жорий йилда бошқада даромадлар 6274437 минг сўм маблағи бошқа даромадлардан даромад қилинган, жорий йилда бошқада даромадлардан жами бўлиб 5043473 минг сўм ҳисоб рақамига келиб тушган, жорий йил ҳисобидан йил якунига 1206928 минг сўм дебитор қарздорлик ҳосил қилинган яъни:

№		Бошқада даромад	Бошқа даромаддан туламлар	Фарқи	
				Ортиқча (Кам)	Ҳоизда
1	Жами	6 274 437,81	5 043 473,88	-1 230 963,94	80,38%
Шундан	жарима перебор	0,00	10 499,81	10 499,81	0%
	надбавк реактив эл	4 674 469,99	4 639 934,51	-34 535,48	99,26%
	устамалар	1 599 967,82	393 039,56	-1 206 928,26	24,57%

Жамиятда жорий йилда бошқа даромадлар ҳисобида бажарилган ишлар бўйича даромадлардан 80,38%га тушим бўлган.

Жамиятда 2019 йил бошига нисбатан йил охирида дебиторлик қарзлар 3692081,5 минг сўмга кўпайган ва олдиндан тўловлар ҳисобидан

кредиторлик қарзлар 11990583,3 минг сўмга кўпайган, истемолчилар бўйича қуйидаги таблицада таҳлил қилинди яъни:

(Минг сўмда)

	Йил бошига қолдиқ			Йил охирига қолдиқ		
	кВтч	ДТ	КТ	кВтч	ДТ	КТ
Ташкилот	-21 079,6	12 611 537,7	23 061 338,6	-132 019,2	5 313 550,6	42 462 891,4
Аҳоли	70 191,9	12 050 424,3	8 173 091,5	29 359,0	7 202 883,9	12 060 204,7
Жами:	49 112,3	24 661 962,0	31 234 430,1	-102 660,2	12 516 434,5	54 523 096,1

	Йил бошига нисбатан фарқи			Йил бошига нисбатан фарқ %да		
	кВтч	ДТ	КТ	кВтч	ДТ	КТ
Ташкилот	51 183,0	4 400 799,1	-9 513 661,0	-38,8%	82,8%	-22,3%
Аҳоли	50 234,3	-708 717,6	-2 476 877,3	171,1%	-9,8%	-20,5%
Жами:	101 417,3	3 692 081,5	-11 990 538,3	132,3%	73,0%	-42,8%

Йил якунида сотилган электр энергияси йил бошидаги қариздорлик, дебиторлик қарздорлик эса 73,0 фоизга камайган, кредиторлик қарздорлик олдиндан тўловлар 42,8 фоизга кўпайган,

Жорий йилда йил бошига олдинги йилларда (3100) ҳисобига ўтказилган дебиторлик қарзлардан 32737,230 кВтч 8000755,1 минг сўм бўлган ва йил давомида даргумон қариздорликдан 49,503 кВтч 6649,8 минг сўм қайта тикланиб, йил якунида 32687,727 кВтч 7994285,3 минг сўмлик даргумон қариздорликлар қолдиғи қолган.

Юридик ташкилотларга сотилган электр энергияси ҳисоботлари фақат «Электроучёт» дастурида юритилган, «1-С 7.7.» дастурида йиғма ҳисоботлар киритилган дебитор ва кредитор қариздорликларнинг қолдиғи ташкилотлар кесимида электр энергиясидан бошқа қариздорликлар бўйича ҳисоботлар юритилган.

Теасия:

Сотилган электр энергияси учун ҳосил бўлган дебитор қарздорликни камайтириш учун тадбир ишлаб чиқиш, ПК «Электроучёт» дастуридаги қолдиқ кийматни товарний балансдаги қолдиқ қиматлар бўйича қайта таҳлил қилиш.

Сотилган электр энергияси бўйича биринчи навбатда юридик ташкилотлар бўйича ҳисоботлар яъни сотилган электр энергияси кВтч унинг қийматлари ва ҳисоб рақамларга келиб тушган маблағлари «1-С 7.7.» дастурига киритилиб ҳар бир юридик ташкилотлар бўйича ой ва чорак якуни бўйича таҳлил қилиб бориш.

Жамиятнинг 2019 йил асосий иқтисодий кўрсаткичлари бўйича.

Жамиятда ҳисобот даврлари бошига ишлаб чиқариш (бажарилган ишлар, кўрсатилган хизматлар) таннарни бўйича тугалланмаган ишлаб чиқариш қолдиғи бўлган бўлиб, йил бошида (сч-3100) 9728811 минг сўм ва йил охирида 9810923 минг сўм қолдиқ қолдирилган, йил давомида

бажарилган ишлар таннарх харажатлари ва давр харажатлари қўйидагича ҳисобланган:

(минг сўмда)

Счет-лар	Харажатлар жами	31.12.2019.
9100	Сотилган маҳсулотнинг ишлаб чиқариш таннархи (сотиш учун олинган электр энергияси қиймати ҳисобга олган ҳолда):	260034733
	Давр харажатлари:	
9410	- Маъмурий харажатлар	74626975
9420	- Сотиш харажатлари	6242029
9430	- Бошқа операцион харажатлар	24187964
	Жами давр харажатлари:	105056968
9600	Молиявий фаолият бошқа харажатлар	0
	Умумий жами харажатлар:	365091701

2019 йил давомида бажарилган ишлар таннархи ва давр харажатлари жами 365091701 минг сўмни ташкил этиб, шундан асосий харажатлар электр энергияси сотиб олиш қиймати 242302811,7 минг сўм 66,36 %ни ташкил қилади.

Солиқ Кодексининг 129-моддасига асосан жамиятнинг 2018 йил давомида жами даромадлари қўйидагича ҳисобланган:

(минг сўмда)

Счет-лар	Даромадлар жами	2019 йил
9000	Асосий фаолиятнинг даромади:	359199224,4
	шундан: Асосий фаолият	354076812,3
	кўрсатилган хизматлар бўйича	4954983,7
	ТМЗ сотишдан	83120,0
	электр энергияга уланиш	84308,3
9300	Асосий фаолиятдан бошқада даромадлар	13394386,4
	шундан: Асосий восита сотишдан	166021,8
	Бошқада актив сотишдан	220,0
	иккиламчи кора ва рангли метал сотишдан	505279,9
	реактив электр энергияси учун	4674469,9
	жарима ва устама	241510,8
	Вақтида тўламагани у-н устама	1599967,8
	Қисқа муддатли ижарадан	63003,1
	Беғараз моддий ёрдамдан	67586,8
	бошқада даромадлар	6076326,1

Жамиятнинг иқтисодий кўрсаткичларининг йиллик режага нисбати:

Кўрсаткичлар номи	Режа бўйича	Ҳисобот бўйича	Фарқи	%даги нисбати
Даромад	321 055 259	359 199 224	+ 38 143 965	11 ,88%

Таннарх	161 921 345	260 034 733	+ 98 113 388	60,59%
Электр энергия сотиб олиш	161 264 517	195 376 218	+ 34 111 701	21,15%
Давр харажатлари	105 913 518	105 056 968	-856 550	0,80%
Бошқада даромадлар	3 886 000	13 394 386	+ 9 508 386	244,68%
Бошқада молиявий доромад	0	514 301	+514 301	
Солиқ тўлагунча фойда (зарар)	1 755 397	8 016 210	+ 6 260 813	
Фойда солиғи	210 648	2 471 894	+ 2 261 246	
Соф фойда(зарар)и	1 544 749	5 544 316	+ 3 999 567	

Ушбу жадвалдан кўриниб турибдики йил якуни бўйича режа бўйича соф фойда олиш 1544749 минг сўмга белгиланиб ҳақиқатда 5544316 минг сўм бўлиб жорий йилда режага нисбатан 3999567 минг сўм соф фойда олиш билан якунланиб рентабиллик даражаси 0,02 фоиз бўлган.

Тавсия:

Иқтисодчи тамонидан чораклик ҳисобатлар бўйича сарф харажатларни режадаги сарф харажатлар бўйича тахлил қилиб йил якуни бўйича сарф харажатларнинг режага нисбатан ортиб кетмаслик учун дастур ишлаб чиқиб ушбу дастур асосида иш олиб бориш, йил якуни бўйича белгаланган режадаги фойдани олиш учун ички имкониятлардан келиб чиққан ҳолда иш олиб бориш.

13.Давлат бюджетига ва бюджетдан ташқари жамғармаларига ҳисобланган солиқ ва тўловлари.

«Қорақалпоқ ҳудудий электр тармоқлари корханаси» акциядорлик жамиятининг 2019 йил якуни ҳолатига умумий белгиланган тартибда солиқ ва тўловлар ҳисобланиб, молиявий ва солиқ ҳисоботлари ҳудудий давлат солиқ инспекциясига тақдим қилинган.

Фойда солиғи.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 128-моддасига асосан, солиқ солиш базаси жами даромад билан чегириб ташланадиган харажатлар ўртасидаги фарқ сифатида, Солиқ кодексининг 158-моддасининг тўртинчи қисмида, бошқа қонунларда ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларида назарда тутилган имтиёзлар ҳамда Солиқ кодексининг 159-моддасига мувофиқ солиқ солинадиган фойданинг камайтирилиши суммалари инобатга олинган ҳолда ҳисоблаб чиқарилган солиқ солинадиган фойдадан келиб чиқиб белгиланади.

Харажатлар солиқ солинадиган базани шакллантиришда асосий объектлардан бири ҳисобланади. Солиқ кодекси харажатларни икки гуруҳга ажратади:

1. Чегириб ташланадиган харажатлар
2. Чегириб ташланмайдиган харажатлар

Қуйидаги маълумотлар асосида фойда солиғи қўйидагича ҳисобланган:

минг сўм

Курсаткичлар	Сатр Коди	Сумма
Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи тулангунга қадар фойда	10	8 016 211,7
Текинга олинган асосий воситалар	30	489 113,9
Чегирилмайдиган харажатлар (солиқ солинадиган базага киритиладиган харажатлар)	50	12 207 450,5
Солиқ солинадиган фойда	110	20 712 776,2
солиқ солишдан озод қилинадиган фойда	120	0
Солиқ ҳисобланадиган база	130	20 712 776,2
Солиққа тортиладиган базани камайтирилиши	140	113 658,0
Солиқ ҳисобланадиган база	150	20 599 118,2
Белгиланган солиқ ставкаси	160	12 %
Ҳисобланган солиқ аси солиғи	180	2 471 894,2

Қўшилган қиймат солиғи.

Қўшилган қиймат солиғи ҳисоблаш Солиқ Кодексининг VII-булим 35-боб 197-200-моддаларига асосан солиқ ҳисобланадиган базадан ҳамда белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқарилади.

минг сўмда

Кўрсаткичлар	Сатр Коди	Сумма
Ҳисобот даврида ҳисобга олинадиган қўшилган қиймат солиғи (ККС) суммаси	10	51 427 795,6
Аввалги солиқ даврида экспортга реализация қилинган товарлар бўйича тушум жорий солиқ даврида келиб тушиши муносабати билан ҳисобга олинадиган ККС суммаси	20	0.0
Ҳисобга олинадиган жами ККС суммаси (010-сатр + 020-сатр)	30	51 427 795,6
Ҳисобга олинадиган жами ККС суммаси	40	66 663 191,6
Бюджетга тўланадиган ККС суммаси	50	15 235 395,9

Ягона ижтимоий тўлов ва фуқароларнинг бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига суғурта бадаллари ҳисоблаш.

Ягона ижтимоий тўлов ва фуқароларнинг бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига суғурта бадаллари ҳисоблаш солиқ кодексининг XV булим, 51-боб, 305-311 моддалари асосида ҳисобланадиган базадан келиб чиқиб, ҳамда белгиланган ставкадан келиб чиққан ҳолда ҳисобланди.

Солиқ солинадиган база солиқ кодексининг 172-моддасига мувофиқ тўланадиган даромадлар асосида белгиланади.

минг сўм

Курсаткичлар	Сат р код и	Жами	Умум белгиланган тартибда ягона ижтимоий тўлов	Фуқораларни нг доромад солиги	Фуқарол арнинг ЖБПЖга
Мехнатга ҳақ тулаш тарзидаги даромадлар (Ўзб. Респубсўмликаси СКнинг 172-моддаси)	010	39 955 230,7	39 955 230,7	39 955 230,7	
Ягона ижтимоий тўлов ҳисобланмайдиган тўлов турлари	020	513 964,2	513 964,2		
Доромад солиги ҳисобланмайдиган доромадлар	030			1 353 462,1	
Солиқ солинадиган база:	040	39 441 266,4	39 441 266,4	38 601 768	
Ижтимоий жамғармаларга мажбурий тўловлар ставкаси, %	050	x	25,0%	12 %	1 %
Ижтимоий жамғармаларга ҳисобланган мажбурий тўловлар	060	9 860 316,6	9 860 316,6	4 632 212,2	36 044,5
Ҳисобот даври учун ягона ижтимоий тўловнинг қушимча ҳисобланган	070	0	0		0
Ҳисобот даврида туланиши лозим	090	9 860 316,6	9 860 316,6	4 596 167,7	36 044,5

14. Жамиятнинг асосий иқтисодий кўрсаткичлари.

Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 14.04.2005 йилда №1469 рўйхатга олинган жамиятларнинг иқтисодий тўлов қобилиятини назорат қилиш қўмитасининг 16.03.2005 йилдаги №ГС-05.0271/1 «Молиявий хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш ва мониторинг ўтказиш ҳақидаги йуриқномаси»га асосан аниқланди.

Баланснинг копланиш коэффиценти - Жорий активларнинг жорий мажбуриятларга нисбати. Ушбу кўрсаткич 1,25 дан паст бўлган ҳолатларда жамиятнинг тўлов қобилияти пастлигидан далолат беради.

Оборот маблағлари билан таъминланганлик коэффиценти – молиявий барқарорликни таъминлаш учун шахсий оборот билан таъминланган сўмлик кўрсаткичини белгилайди. Ушбу кўрсаткич 0.2 дан паст бўлса оборот маблағлари билан таъминланмаган ҳисобланади.

Рентабеллик даражаси коэффиценти – молиявий хўжалик фаолиятининг маълум бир даврида жамиятнинг фойдаси (зарари) даражаси кўрсаткичини белгилайди. Ушбу кўрсаткич 0,05 дан паст бўлса, паст рентабеллик ҳисобланади.

Шахсий маблағларнинг қисқа муддатли мажбуриятларга нисбати бўйича коэффиценти – қисқа муддатли жорий мажбуриятларни

қайтариш қобилияти бўйича кўрсаткичини белгилайди. Норматив коэффиценти 0,05.

Коэффициентлар	Кўрсаткичлар ҳисоби	31.12. 2019 й ҳолатига	Кўрсаткичлар характеристикаси
Баланснинг коплиниш коэффиценти	$\frac{A2}{P2-DO}$	0,68	>1.25 тўлов қобилиятли
Оборот маблағлари билан таъминланганлик коэффиценти (молиявий баркарорлик)	$\frac{P1+Dzk2-A1}{A2}$	-1,03	>0,2 оборот маблағлари билан таъминланган
Шахсий маблағларнинг қисқа муддатли мажбуриятларга нисбати коэффиценти	$\frac{P1}{P2-DO}$	1,72	>0.05 қисқа муддатли жорий мажбуриятларни қайтариш қобилияти
Рентабеллик даражаси коэффиценти	Фойда солиғи ҳисоб-лангунча фойда харажатлар	0,02	>0.05 рентабеллик

Жамиятнинг асосий иқтисодий кўрсаткичлари таҳлил қилинганда жамиятнинг рентабеллик даражаси ўртачадан паст даражада, қисқа муддатли жорий мажбуриятларни қайтариш қобилияти юқори, лекин оборот маблағлари билан таъминланиши манфий ҳолатида ва тўлов қобилияти бўйича норматив коэффиценти жуда паст даражада бўлганлиги аниқланди.

III. ЯКУНИЙ ҚИСМ

Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари.

Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари 21-БҲМС асосида янги ҳисоб варақлар режаси асосида мемориал ордер формасида юритилган. Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботлари тўлиқ компютерлаштирилган. Счетлар бўйича ойма ой ҳар қайси счётлар ва аналитик счётлар бўйича оборот ведомостлари ва бош китоблар илова қилиб борилган.

Харажат ва даромадлар ҳисоботи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54-сонли қарори билан тасдиқланган «Маҳсулотлар (иш хизматлар)ни ишлаб чиқариш ва сотишда харажатлар таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тўғрисида»ги Низоми асосида олиб борилган.

Харажат ва даромадлар ҳисоб варақлар ҳар чоракда ёпиш ва улар орасидаги фарқ сўм асосида жамият фойдаси ёки зарарини аниқлаб

бориган лекин харажатлар режага нисбатан тахлил килиниб дастурлар тузилмаган.

Молиявий фаолиятини назорат қилиш ва самарали юритиш, активлар ва ҳисоб ҳужжатларини сақланишини таъминлаш, бухгалтерия ёзувларини ўз вақтида аниқ ва тўлиқ бўлишини таъминлаш ҳамда ўз вақтида ишончли маълумот тайёрлаш бош ҳисобчига юклатилган.

Аудиторлик текшируви якуни бўйича.

- Ходимларни жамиятга ишга қабул қилнган қонун талаблариа тўла амал қилиш.

- Асосий восита ва инвентар, материаллардан фойдаланиш ва ишлатишда тежамкорликка риоя қилиш улар бўйича ҳисоботларни белгиланган тартибда тузиш ва расмийлаштириш.

- Моддий жавобгар шахслар зиммасидаги моддий қийматликлар БҲМСга асосан ғазнада бир ойда бир маротаба, материаллар бир йилда бир маротаба ва асосий воситалар камида икки йилда бир маротаба инвентаризациядан ўтказиш ва инвентаризация натижасини аниқлаб бориш.

-Дебиторлик қарздорликларнинг ошиб кетишини туман электр корханалари ва истемолчилар кесмида тахлил қилиб бориш.

- Коорпоротив пласик карта ҳисоботларини ЎзР АВ томонидан 2005 йил 18-апрел куни №1470 рақам билан рўйхатга олинган, Марказий банкнинг 2005 йил12-март кунги №3-А/1 «Юридик ташкилотларнинг миллий валютадаги коорпоротив картадаги маблағларининг ишлатилиши тўғриси»даги қарори асосиди юритиш. Корпоратив карта ҳисоботларини хар 10-кунда ҳисоботларини тақдим қилинишини таминлаш.

- Жамиятнинг чораклик ҳисоботлари маълумотлари иқтисодчи томонидан бизнес-режа кўрсаткичларининг бажарилиши, динамикаси тадқиқ қилиниб, салмоқли фарқлар тахлил қилиб боришини таминлаш.

- Жамиятнинг йиллик баланси бўйича айрим иқтисодий кўрсаткичлари меъёрлар паст кўсаткичлар билан яқунланган ушбу кўрсаткичлар бўйича амалий дастур ишлаб чиқиш.

- Материал ҳисоботлар белгиланган Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлигидан 07.08.19998 йил №44-сон билан тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирлигидан 28.08.1998 йил №486-сон билан рўйхатга олинган БҲМС-4 асосида ҳисоб сиёсатини юритиш, моддий жавобгарларнинг ҳисоботлар тақдим қилишнинг бир хиллигини таъминлаш.

- Шартномалар тузишда қонун ва низом талабларига риоя қилиш. Маҳсулот сотиш (иш бажариш)да олдиндан тўловсиз маҳсулот сотмаслик ва дебиторлик қарзларни қисқартириш масалаларига алоҳида этибор бериш ва тўлов муддати ўтишига йўл қўймасликга этибор берилишни таъминлаш.

- Харажат ва даромадларни расмийлаштиришда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 54-сонли

қарори билан тасдиқланган «Маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотишдаги харажатлар тартиби ҳамда Молиявий натижаларни шакллантириш тўғрисидаги Низом», солиқларни ҳисоблашда Ўзбекистон Республикаси Солиқ қодекси талабларига тўла амал қилиш.

«NAZORAT-AUDIT»

**Аудиторлик ташкилоти
директори**

Б.Н.Назаров

аудитори

Б.С.Пирназаров

**ҚҚХЭТК" бошқарув
раиси**

З.Т.Керимзатов

Бош ҳисобчи

Т.Г.Изимбетов